

WYSTAWA OBLICZA OPORU W GALERII STAREJ

Galeria Stara i Muzeum Żydowskie GALICJA zapraszają w dniach 16-31 lipca na wystawę *OBLICZA OPORU - WOJENNE FOTOGRAFIE FAYE SCHULMAN, ŻYDOWSKIEJ PARTYZANTKI*.

Partyzant to członek zorganizowanej grupy zbrojnej, która toczy bezpośrednią walkę z wrogiem lub szkodzi mu w inny sposób, zwłaszcza na terenach przez niego okupowanych.

Podczas drugiej wojny światowej większość europejskich Żydów dała się zwieść potężnej i precyzyjnej kampanii dezinformacji. Naziści wygnali miliony Żydów z ich domów, zamknęli ich w obozach i większość wymordowali. Niektórym z nich mówiono, że jadą do pracy. Inni po prostu nie wiedzieli, dokąd ich zabierają. Wiele z „obozów pracy” było w rzeczywistości obozami zagłady, w których mężczyźni, kobiety i dzieci byli poddawani systematycznej eksterminacji. Ci, których umieszczono w obozach pracy, żyli tam w straszliwych warunkach i pracowali jako niewolnicy nazistowskiej maszyny wojennej. Obozy te ucieleśniały jedną z fundamentalnych sprzeczności Trzeciej Rzeszy: jej celem było wymazanie Żydów z powierzchni ziemi, a jednocześnie potrzebowały ich fabryki napędzające niemiecką gospodarkę i działania wojenne.

Co zadziwiające, od ok. 20 000 do 30 000 Żydów, w tym wielu nastolatków, zdołało uciec i stworzyć zorganizowane grupy oporu lub przyłączyć się do już istniejących. Określa się ich dzisiaj mianem żydowskich partyzantów. Razem z setkami tysięcy partyzantów nie-Żydów walczyli ze wspólnym wrogiem na znacznych obszarach Europy. W jej wschodniej części Żydzi przyłączali się do partyzantki sowieckiej. Do jej powstania doprowadziły wydarzenia z 1941 roku, kiedy Niemcy złamali pakt o nieagresji ze Związkiem Radzieckim, wkraczając na okupowane przez niego wschodnie tereny Polski. Setki tysięcy żołnierzy sowieckich zginęło, wielu spośród nich w obozach koncentracyjnych. Innym udało się jednak uciec i ukryć w lasach i na bagnach. Stali się oni załącznikiem sowieckiej partyzantki.

Partyzanci wysadzali w powietrze tysiące nazistowskich pociągów z zaopatrzeniem, konwojów i mostów, osłabiając w ten sposób niemiecką zdolność do walki. Niszczyli również pracujące dla Niemców fabryki i elektrownie. Celem ich ataków były obiekty o znaczeniu militarnym i strategicznym, nie zaś ludność cywilna. Te akcje sabotażowe zmusiły nazistów do zaangażowania olbrzymich dodatkowych środków. Taktyka partyzantów polegała na odciąganiu Niemców od walki z regularnymi wojskami aliantów. Żydowscy partyzanci uratowali również setki istnień, niekiedy uwalniając innych Żydów z gett, w których zamknęli ich naziści.

Ta wystawa przedstawi jedną z partyzanckich historii. Przyłączenie się do partyzantów dało Faye Schulman szansę na przeżycie i pomszczenie śmierci członków własnej rodziny. Walka w partyzantce stała się dla niej sposobem życia. Jej historia przypomina dziesiątki tysięcy innych, z jedną istotną różnicą: Faye miała ze sobą aparat fotograficzny. Rejestrowała życie partyzantów od 1942 do 1944 roku, kiedy przebywali i walczyli na terenach dzisiejszej Białorusi. Jej zdjęcia przenoszą nas w głąb lasów i do szpitali polowych. Pozwalają nam poczuć mróz wschodnich zim i ciepło braterstwa, które łączyło tych dzielnych bojowników.

Wystawa czynna od wtorku do soboty w godz. 14-18